49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1183 Կ. ՊՈԼԻՍ ՈՒՐԲԱԹ 6/19 ՄԱՅԻՍ 1905 14 ԲԼՊԻԻ, Լ.Վ.Լ. 1325 - 6 ՄԱՅԻՍ 1321

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՑԼԻՐ ԵՒ ՑՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԱԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի Ճատէսի, 38
Թմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանկունների Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنجه بوی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی : اوهانس فریر
دارهانهسی باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱՆԱՁՆԱԳՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղուշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՆՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

Եգիպտոսի աղգայնք լաւ ընտրութիւն մը ըրին, իրենց առաջնորդ ընտրելով Բէօթանեանի Առաջն. Տեղապահ Տ. Մկրտիչ Վ. Աղաւնունի։ Անա անանկակ մը, որ արդարեւ պատիւ պիտի բերէ իրենց։

Աղաւնունի վարդապետը բնաւ արհամարհելի եկեղեցական մը չէ։ Կը վերաբերի մեր յոյժ սակաւաթիւ առաջնորդաց եկեղեցականներուն ա՛յն դասակարգին, որ տակաւին չէ կորսնցուցած իր ողջմտութիւնը, անշահախնդրութիւնը, և, ամէն բանէ առաջ, մասնաւոր բարոյականի ծաղիկը։ Պարկեշտ, ուղղամիտ, ծանրաբարոյ եկեղեցական մըն է, դարձեալ մին ա՛յն սակաւաթիւներէն, որոնք ա՛յնքան աւելի կ'պատրաստին որքան քիչ իսկոյ կուսան իրենց վրայ, բոլորովին անձնատուր ըլլալով իրենց հօտին հոգեւոր գործերուն և բարոյական շինութեան։ Տասը տարիէ և աւելի ժամանակամիջոցէ մը ի վեր անձայն և անչուկ կ'աշխատէր իր առժամեայ թեմին մէջ, որ կը կազմուի Բէօթանիայէ, Էսկիշէհիր և Աֆիոն Գարահիսարէ։ Այդ կողմերուն թեմականք բծախնդիր մարդիկ են, թէեւ գործին բարին չեն նայիր, և հաստ մանել կուսան, բայց դարձեալ այդ հատը մանելու և զիրենք գոհ ձգելու համար պարտաւոր ենք իրենց հոգեւոր վարչին վրայ ենթադրել հոյ մը յատուկ թիւններ՝ որոնք յաջողակ ընեն զինքը իր գործին մէջ։ Իրեն մասին դանդաղ մը չէ լսուած, Պատրիարքարանը իրմով չէ զբաղած, եկեղեցական, բարոյական, յօդուածագրական ասպարէզին մէջ յանդուգն, աննկուն, և վրան բաց, դատապարտելի արարք մը չէ արձանագրած լրագրութիւնը Մկրտիչ Վ. Աղաւնունիի հաշուոյն։ Կոկիկ, գործնական մարդ մըն է, 41—42 տարեկան, խրոխտաչ մօրուքով, վառ աչքերով, լեցուն այտերով, միջակէն վեր հասակով։ Հմուտ է բաց ի գրաբարէն և ներկայ աշխարհիկ գրականութենէն, Թուրքերէնի, Ֆրանսերէնի, և գիշերաշան աքնութիւններով յաջողած է զարգացնել իր դպրոցական ուսանց պաշարը, և համբարել եկեղեցական ճոխ ծանօթութիւններ։ Զարուրը, գործունեայ, անխոով բիվն է բուն Հայ եկեղեցականութեան, որուն նպատակէն էր երբեմն հոգալ մի միայն հօտին հոգեւոր պէտքերը, հանել անոր հոգեւոր կարօտութիւններուն, ամուսնել բարքերը, քաղցրախառնել կիրքերը և ընտանեկան տարբերութիւնները կակղեցնել ուղղակի մէջտեղանկներով, այսինքն Աւետարանը ձեռքը բռնած, խաչին ապաւէնած վարել իր հոգեւոր պաշտօնը, փոխանակ աշխարհիկ մտահոգութիւններու սկզբունքներուն վրայ հիմնելու իր պատգամաբանութիւնները և խրատականները։ Ցաւալի է որ այդ բարի եկեղեցականութեան թիփը երթալով պատմական կ'ըլլայ մեր մէջ, և կրօնաւորները աշխարհիկ ու չանխնդրական գաղափարներով կարի զգաստուած անտարբեր կը գտնուին իրենց հոգեւոր պաշտօնին, և փառքը, մեծութիւնը, կ'որոնեն մասարտ արտաքիններու մէջ, իրենց վրայ խօսեցընելու դատապարտելի մարմաջին մէջ և —որ աւելի ցաւալին է— բարոյականութեան մասին ցոյց տրուած քսմնելի անտարբերութեան մը մէջ։ Այսպիսի արարքներ կարդալով, լսելով հոգեւոր հօտը, բնականաբար պիտի նեղուէր անոր մեղմութիւնը, և կրօնական հրամայականութիւնը հանդէպ իր հոգեւորականներուն, անոնց չհանխնդրութիւններուն ականատես, և բարոյական չհամապատասխանութիւններուն մասին կամ հնուէն գիտակ, պիտի թուլնար բնական հանգոյցը իր ու իր հոգեւորականին միջեւ, գայթակղելից ապմոսիներ պիտի բաւէին նահանջի պարտաւորել իր հաւատարմութիւնը ա՛չ միայն կրօնաւորին հանդէպ, այլ, աւա՜ղ, կրօնաւորին պաշտած կամ պաշտել ձեւացուցած արժանիութիւններուն հանդէպ։ Աշխարհականի մը ո և է գայթակղելից արարքը կը դատապարտուի միայն, և այն դատապարտութիւնը աւելի կ'ամրացնէ միւսներուն հաւատքը և հոգեւոր կրօտը, և կը չրդեղէ անոնց բարոյական գործունէութիւնը։ բայց ծանր է եկեղեցականին անտարբերութեան ազդեցութիւնը իր հօտին վրայ, ծանր է անոր չհանխնդրութեան կասկածը, և բարոյականի մասին տեսնուած թուլութիւնը կը սպանէ պարզապէս հոգին։ Մաղթենք որ Ճշմարիտ եկեղեցականութիւնը աւելի պարտաճանաչ ըլլայ, աւելի նպատակայարմար, բարոյապէս չենող իր հօտին, և հրաժեշտ տայ աշխարհիկ ձեւերուն և մարմնաւոր կապանքներուն ծանրութեան։

Պիտի ներեն մեր ընթերցողները որ այսպիսի չեղում մը ըրինք Եգիպտոսի նորընծայ առաջնորդին անձը ներկայացնելու առթիւ։

Այսպէս ընելով, անչուշտ նպատակ չունինք Աղաւնունի վարդապետը սուրբ մը հանդիսացնելու։ Առանկ ծաղիկ հիմա չի բուսիր։ Բայց հոգեւոր ատապարտ մէջ ոմանքներ պահ մը կը կազդուրեն մեզ, եթէ ոչ՝ ոմանց բառնալը մի՛ կարծէք թէ անմեան կանգնութեամբ և յուսի պղտարերութեամբ գեղուն հովիտ մը պիտի ըլլայ։ Զոր ճամանները վրայ ոսորմ և հոմանաւոր խոնարհութեամբ մը փուռած աւելի մասեր են, որոնք չունչ առնել կուսան պարտասած ուղեւորին, և անոր պատարը կը մարեն պահ մը՝ կրնուելիք անագին տանջութեան ընթացքին մէջ։

Եգիպտոսի վարելուչ եկեղեցականը Աղաւնունի վարդապետն էր, ըսել կ'ուզենք, և կը զարմանանք թէ ո՞րքան բարեմիտ մարդիկ եղեր են անոնք որ այդ վարդապետը յանձնարարեր են Եգիպտահայոց։ Աղաւոնաբար ինք Աղաւնունի վարդապետ՝ տեղեկութիւն չունի ասիէց, անանկ մարդ չէ որ ասոր անոր դիմէ, և Կ. Պոլսոյ մէջ ինք անանկ ծանօթներ և ազդեցիկ մարդեր չունի, թղթակցութիւն չընէր արդէն, և ահա այս պայմաններուն մէջ եղած ոեւէ յանձնարարութիւն անչանխնդրական կ'ըլլայ ի հարկէ, և յանձնարարութիւնը արժեցնողները կ'օգտուին գլխաւորաբար։

Աղաւնունի վարդապետը մտէն կը ճանչնանք, անոր աչակերտակցելու պատիւը ունեցած ենք, և Եգիպտոսի նորընծայ Առաջնորդին պատասխանութեան վրայ տեսնուած թերութիւնները ուղղելի լաներ էին, և փորձեր ալ ցոյց տուած թէ ուղղուած են անոնք։ Լրջութիւնը չափազանցութեան կը տանէր ատոնց մը, և իր հոգեւոր տիրոջ Նիկոմիդիոյ Ս. Առաջնորդին չարժուձեւերը նմանցնելու տրամադրութիւն մը կը տեսնուէր պահ մը իրեն վրայ, բայց պատասխան ծայրայեղ լրջութիւնը տարիքին հետ փոխարկուելու եղաւ չափաւոր և պատշաճ լրջութիւն մը, և մարդոց ու իրերու հետ յաճախակի փոփոխը աւելի փորձառու բրա-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՍԹԹՈՆԸ Թիւ 71

ԷՄԻԼ ՇԱՆՊ

ԴԷՊԻ ԲԵԻԼԵՌ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԴ.

ԴԷՊ Ի ՀԷԼԻՕՊՈԼ ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Բոլ Մարկիզիա այս անգամ ամէնէն աւելի ազդուած կ'երեւէր, որուն յուսահատ կացութիւնը սեմնելով միլիոնատէրը,

— Կը տեսնաք որ քիչ մը սխալած ենք մեր հաշիւներուն մէջ, ըսաւ, հիմա այս արդելքին յաղթելու և դահանդէն վեր ելլելով, շաղափին դանուած տեղը երթալու միակ միջոց մը կայ. Հէլիքսը քակելու և ամբողջ կոտորները կռնակով՝ այս դատանդէն միւս կողմը փոխադրելու է և հոն շաղափին քով կրկին կազմելու է զայն. հիմա նաւասարներուն մէկ մասը չարժական սանդուխներով վեր թող ելլան, մենք ալ Հէլիքսը քակենք. այսպէս կտորները վեր տալէ ետք մենք ալ կ'ելլանք կը լմնայ. բայց շատ ժամանակ պիտի կորսնցնենք։

Ձարտարագէտին այս խօսքերը կրկին մելամաղութիւն տեղեցին կարաւանին. ամէն մարդ սկսաւ ալ աւելի յարգել միլիոնատէրը ու պատկառիլ անկէ, որ ամէն դժուարութեան յաղթելու եղանակը գիտէր։ Եւ սակայն այսչափ յոգնութիւններն ու չարքաշութիւնները սկսած էին այլ եւս զզուանք պատճառել ամէնուն ալ. ո՞ւրեմն աշխատութեան կը կարօտէր Հէլիքսի իւրաքանչիւր մասերը մէկիկ մէկիկ քակելն ու զանոնք կրկին իրարու միացնելը. ինչ որ ալ ըլլար սակայն, համակերպելէ ուրիշ միջոց չկար։

Ուսան առանց ժամանակ կորսնցնելու գործի սկսան մեծ վութաջանութեամբ։

Բոլ Մարկիզիա գիտնալով որ Մաքս Բանֆէլթի խօսքերը հրաշալի ազդեցութիւն ունին անոր ընկերակիցներուն վրայ, զայն գործաւորապետ կարգեց և երկուսարդ ծրանասրիին քաջալերանք մը ըլլալու համար։

—Բնաւ հոգ մի՛ ըներ, Մաքս ըսաւ։ Եթէ ճամբան արժէքաւոր գոնարեղէններու հանդիպինք, ես Հէլիքսը կը կեցնեմ և քեզի համար անոնցմէ մեծ բաժին մը կը պահեմ. տեսնամ քեզ, գործը առաջ վարելու նայէ։

—Դիտէք որ ես պարտականութեանս մէջ չեմ թերանար, ըսաւ, Մաքս, և պիտի տեսնէք որ ասոր օրուան գործը հինգ օրուան մէջ պիտի լմնցնեմ։

Զուարճախօս երիտասարդը ետքը ընկերակիցներուն դառնալով,

—Զեզ տեսնեմ, ընկերներ, ըսաւ, քառասուն տարին անգամ մը դործաւորապետ եղայ, դիս ամօթապարտ մի՛ ձգէք։ Ասոր փոխարէն ես ալ կը խոստանամ ուղեւորութեան ամբողջ շրջանին մէջ ձեզ զբօսցնել. անանկ տարօրինակ պատմութիւններ պիտի ընեմ որ խնդալէն մարիք։

Մաքս Բանֆէլթը այնչափ սիրուած էր ուղեւորներէն որ խոնարհն ու սեղանապարդարը և հիւանդութենէ հաղիւ ապաքինած Հանրի Մօռնէօ անդամ սկսան մասնակցիլ աշխատութիւններուն. ասանցմէ դատ Սըր Սէմպրն ժէուլէթ, Բոլ Մարկիզիա, ասօքթ. Հասան և նաւապետ Շէֆիլտ ալ իրենց ուսանելիքը լաւութեանց մէջինը ընտրելու։

Դասերուն մէջ փիւնիկ մը չէր, և երբեմն ա՛նպէս կ'ըլլար որ մինչեւ իսկ իր ուսուցիչը՝ Դուրեան Սրբազան կը վհատէր անոր մասին, և տարակոյս չբերայ որ եթէ Աղաւնունի վարդապետը Դուրեանի պէս ուսուցիչ մը չունենար որ մէջը զինքը և քաջալերէր, Եգիպտոսի Հայերը այսօր այս անուանի վարդապետ մը պիտի չանանէին իրենց առաջնորդական ընտրելիներուն ցանկին մէջ։ Դասի ժամանակ բաւական խոյսը կաՁեր կ'ընէր, ծիծաղ առթելու չափ, բայց աշխատասիրութիւնը հետզհետէ յաղթող հանդիսացուց զինքը, և նոյն իսկ բնական բթամտութիւնը տեղի տուաւ այսօրուան ուշիմ, գործունեայ մարդուն, որ Եգիպտոսի Նորընծայ Առաջնորդն է։ Միամտութիւններ ալ ունէր, որոնց մեացորդը չենք կարծեր թէ այսօր բոլորովին անհետացած ըլլայ, միամտութիւններ սակայն՝ որոնք անմեղ են ու անվնաս, և ներելի։

Հազար ներողութիւն պիտի խնդրեմ մեր համակրելի և պատուական եկեղեցականէն, երբ կը համարձակիմ հոս անդաղմանապատութիւն մը ընել, որ սակայն չի վնասեր բնաւ իր արդի դէրքին, զոր ահա կ'երթայ վայելել Բուրգերու երկրին մէջ։

Դուրեան Սրբազան երբեմն ի վնաս իր աշակերտներուն սիրուն կատակներ ունէր, որոնք մինչեւ մէկ աստիճան գաղտնի՛ն են այն անաստան ազդեցութեան ու պատիառանքին զորս կը ներգործէ Ն. Սրբազնութիւն իր աշակերտներուն և շուրջը դանուողներուն վրայ։ Իրմէրցիք ալ անչուշտ մինչեւ հիմա համը առած պէտք է ըլլան անոր արամիա ակնարկութիւններուն և թեթեւ, մեղմ խայթուածքին, որ չի ցաւցներ։

Մեր Աղաւնունի Հայր Սուրբը, — աշխարհական անուամբ Գրիգոր — թուքերէնը իրեն մասնագիտութիւն ըրած էր, և հետզհետէ կը զարգանար մեծ յաջողութիւններով, և բաւական երկար ժամանակ թուքերէնի ուսուցիչը եղաւ Գարտիլակի վարժարանին մէջ, մինչեւ իր կրօնաւորական ժամանակ։ Ցամաք աշխատութեամբ կը հետեւէր նաեւ Սարաբէրէնի և Պարսկերէնի, մասնաւոր այս վերջին լեզուին։ Եւ ա՛րքան կը ներէին իր դիւրութիւնները, կ'տչխատէր օրէ օր աւելցնել իր պարսկերէնի մթերքը։ Մենք իսկ եթէ մեր կարդացած բանասիրական գրքերուն մէջ հանդիպէինք պարսկերէն բառի մը, պարսկերէն ատութեան մը, կը փութայինք հաղորդել Պ. Գրիգորի, որ շնորհակալութեամբ կ'արձանագրէր թուղթի պատրաստ թերթիկներու վրայ։ Դուրեան Սրբազան, որուն Պարտիզակի մէջ ըրած ընթերցումները և ուսումնասիրութիւնները մեծ մասամբ բանասիրական էին, Աղաւնունի Հայր Սուրբին կ'օգնէր՝ անոր ներկայացնելով լեզուական բաղդատական խնդիրներու վրայ ճառող մատեաններուն պարակերէնի մասերը։ Բայց օր մը Ն. Սրբազնութիւն փորձեց կատակ մը ընել Պ. Գրիգորի, և մեզ խնդալէն ճարեցուց։ Կէս օր մին էր, Պ. Գրիգոր տուն գացած էր ճաշելու։ Դուրեան Սրբազան իր կարդացած մէկ բանասիրական գրքին մէջ իբր թէ պարսկերէն նոր հատուածի մը հանդիպած ըլլար, իբր թէ թարգմանութիւնն ալ քովը, և իբր թէ փորձել ուզելով Պ. Գրիգորի կարողութիւնը պարսկերէն հատուածները հասկընալու մասին, սեւ տախտակին վրայ ի ներկայութեան մեզմէ շատերուն, և ի բացակայութեան Պ. Գրիգորի, սաճկերէն գրելով գրեց «Աղաչեմք զքեզ, Սուրբ Աստուածածին», իբր թէ պարսկերէն հատուած մը ըլլար, զոր պէտք էր կարդալ և թարգմանել։ Կարելի է երեւակայել թէ ի՞նչ գերբնական ջանքեր պէտք էր ընէինք զաւը երեւան չբերելու համար, երբ անա ներս կը մտնէր Պ. Գրիգոր, որուն իսկոյն առաջարկուեցաւ կարդալ և թարգմանել զայն։ Ինքնաճիգի և պատկառանքի ջանքերով, Պ. Գրիգոր անցաւ գրատախտակին առջեւ, կռնակը մեզի դարձած, և սովորական ընդհանուր ակնարկէ մը վերջ, և օդնութեան կոչելով պարսկերէնի իր ներկայ ու անցեալ բոլոր հմտութիւնը, սկսաւ այսպէս ամենայն լրջութեամբ. —

Աղաչիմեմ... զեմիզ...,

Բայց չարաճճիներս պէտք եղած համբերութիւնը չունեցանք մինչեւ վերջը թող տալու համար որ մեր հեռաքին պատուական բարեկամը ամբողջացնէր այդ նորընծայ հատուածը, և քրքիջը մէջտեղ հանեց գործը։

Մնացածը դիւրին է դուշակել։

Բաւական դիտելի զուգադիպութեամբ մը, եթէ Դուրեան Սրբազան ժամանակին չընդունեց Եգիպտոսի Առաջնորդութիւնը, այսօր իր մէկ անունը կը վիճակի նոյն պաշտօնը։ Բայց արդար ըլլալու համար, չնախատաչարուելով ինչ ինչ կէտերու մէջ մեր անհամամտութենէն Նիկոմիդիոյ Ս. Առաջնորդին հետ, պէտք է ըսենք թէ Աղաւնունի Վարդապետ շատ բան սորված է իր հոգեւոր ծնողէն ալ. եթէ մասնորական պաշարին ամենամեծ մասը Դուրեան Սրբազանի կը պարտի, հոգեւոր հօտին պէտքերուն համեմելու պատրաստականութիւնը կը պարտի Յովակիմեան Սրբազանին, և բնականաբար վարդապետին տարիքը չէր ներեր որ ընդդիմէր նաեւ իր Եպիսկոպոսին պատկառելի ձեւերը, զոր ժամանակ մը միայն ձեւացուց, և յետոյ թօթափեց և ազէկ ըրաւ։

Հաւանականութիւններուն հարիւրին մինչեւ իսնաուն, յայտնի է թէ Եգիպտոսի Հայ Թեմականք գոհ պիտի ըլլան իրենց ընտրութենէն, ընդունելով ներկայութիւնը պարկեշտ և բարոյական առաջնորդի մը, որ անմասնական գիւղացի ծնողքի մէն ալ զուակ ըլլալով, համեստ մօր մը և ինք իր վիճակին պարկեշտ հօր մը խնամքին տակ անցուցած է իր մանկութիւնը և պատանեկութիւնը։ Այսպիսի առաջնորդները կրնան միայն օգտակար ըլլալ իրենց թեմականներուն, իրենց չինիչ և չափաւոր պատուէրներով և սկզբունքներով։ Խոնարհութիւնը ըմբռնութիւնը, ապերասան գրչի համարձակութիւնները, առաջնորդական իւզոտ պատասխաններ ձեռք ձգելու համար հաղարամէկ կտոր ըլլալը ներքին մարդուն ի նպաստ չեն խօսիր երբեք։ Եւ արդարեւ գովելի է Եգիպտոսի Վարչութեան այս կարուկ անօրինութիւնը, և ապահովաբար Աղաւնունի վարդապետ պիտի կրնայ ճերմակ հանել զինքը ընտրողներուն երեսը, քուէարկութեան պահուն եղած ճերմակ քուէթուղթին պէս։

Աղաւնունի Հայր Սուրբ երկրորդ ձեռնասունն է Նիկոմիդիոյ Ս. Առաջնորդին. առաջինն էր հանգուցեալ Յովհաննէս Վ. Փիրէնեան, հնուտ ու զարդացած եկեղեցականը, որ թեմին ամէն կողմերը պատուական համբաւ մը չենկէ վերջ, դժբախտաբար շատ կանուխ վախճանեցաւ, և թաղուած է Ատաբազարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին դաւիթը, և որ սրբասուն վարդապետը կը կոչուի ամբողջ քաղաքին մէջ։ Երրորդն է Կարապետ Վրդ. Մաղբմեան գործունեայ եկեղեցականը, Նիկոմիդիոյ Ս. Առաջնորդին թեմական փոխանորդը, որ առ հասարակ կը յարգուի ամբողջ գաւառին մէջ, և արժանի է, բան ամենայնի, եթէ ինք կարելի յաջողիլու Աղաւնունի վարդապետին, Կարմրայի Առաջն. Տեղապահութեան մէջ։ Ազէկ կ'ըլլայ թէ՛ ընտրողին և թէ ընտրուողին համար։

Որպէսզի մեր մատամատներէն ոչինչ թողունք թագուն, ըսենք համարձակօրէն թէ Յովակիմեան Սրբազանին ձեռքը բախտաւոր է, իր ձեռնադրած երեք վարդապետներն ալ իրարմէ լաւագոյն յատկութիւններով օժտուած են, ա՛յնպէս որ, եթէ Դպրեվանքին պարտաւորիչ օրէնքը չըլլար, պիտի առաջարկէինք որ Սրբազանէն խնդրուի քանի մը վարդապետ ձեռնադրել, ներկայ վարդապետական սովին մէջ, զի քանակը ոչնչէ, որակը կ'սրժէ առաւելագոյն։

Եգիպտոսի թեմականներուն հեռաքերքրքրութիւնը գոհացնելու նպատակաւ, կը փութամ նաեւ իրենց նորընծայ առաջնորդին պիտակ տիպարը —Աղաւնունի— բացատրելու։ Այս ալ Մկրտեան Տ. Յակոբ. Հօր գիւտն է։ Վարդապետին հայրը իբրեւ պիտակ անուն Հրմբնակ կը կոչուէր, որ «աղաւնի»ին գիւղական անունն է։ Զեղաղարութեան սովեւ Տէր Հայրը տասնչարկեց և նորընծան ընդունեցաւ կոչուիլ այսուհետեւ մականուամբ Աղաւնունի, փոխանակ Կաճուկեանի, որ ընտանեկան մականունն էր։

Հայ եկեղեցւոյ հանեան պաշտօնէի մը այսպէս կատարեալ ներկայ փոքր պաշտօնէն Եգիպտոսի առաջնորդութեան պաշտօնին կոչուիլը ինքնին փառաւոր ապացոյց մըն է թէ թող նպարդի տեր վարդապետներուն յաջողութիւնը անտեսման չի կրնար ըլլալ, թէ փառքին ետեւէն հեւ ի հեւ վազքը չէ որ մարդ իր նպատակին կը հասցնէ, այդ փառքը կուգայ ինք համեստը կը գտնէ, բարոյականը կը վարձատրէ։ Իսկ Եգիպտոսի առաջնորդութեան այս ընտրութիւնը դառ մը ըլլար անանց որոնք երկրորդ անգամ ըլլալով յուսախաբ եղան իրենց ջանքերուն մէջ։ Առաջին յուսախաբութիւնը Իզմիրէն սկսաւ մեր կարգ մը շնորհնակիներուն համար։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՍՈՒԼԻՄՆԵՐ

ՁՂԱՅԱՒԸ ԵՒ ԽՈՒԼՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՏԱՄՆԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԲՈՒԺՈՒՄԱՆ

Ինչե՞ր ալ կ'ընեն սա՛ սակայ կոչուած ոսկրի կտորները, իրենց փաթաթուն հետեւանքը պատճառած սոսկալի ցաւերը կարծես չեն բաւեր և կ'սպառնան ջղացաւ (névralgie) ու մինչեւ իսկ խուլութիւն ալ յառաջ բերել՝ եթէ ժամանակին անոնք դարմանելու հոգ չտարուի։

Ասիկա թերեւս պահ մը անհաւատալի թուի ընթերցողներէ շատերուն, հետեւաբար կը յանձնարարեմ ուշի ուշով կարդալ յետագայ իրական պատմութիւնը՝ զոր ամերիկացի հռչակաւոր ատամնաբոյժ տօքթէօր Ռուբրթ Ուէյթֆայլա տեսեր իրականութեան ականատեսը ըլլալով՝ գրած է Բարիզի մէջ հրատարակուող Լը Բրօկրէ Տանթէն ատամնաբուժական ամսագրերին վերջին թիւին մէջ։

«Երեսունեւեսնեակ տարեկան մանկամարդ կին մը, Տիկին Ս... չորս տարիէ ի վեր կը տառապէր ձախակողմեան կէս գլխու Ջղացաւութեամբ՝ որուն ձախ կողմի ականջն ալ բոլորովին կորուսած էր լսելու կարողութիւնը. հակառակ բժիշկներու հոգածու խնամքոյ, չորս տարուան երկար ժամանակամիջոցին մէջ հիւանդին վիճակը ո՛և է բարեփոխում չկրեցէ զատ՝ հիւանդութիւնը օրէ օր սաստկացած և անտանելի դարձած է։

«Խեղճ կինը բերին մէջ ունեցած ախտանիշներուն մեծագոյն մասն ալ կրուած ըլլալով՝ ծանոթութիւնը դժուարացած, և առած մտունդը առանց կարենալ ծանելու կուլ տալուն հետեւանօք սատանքի տագնապալի խիթերու ենթակայ եղած էր, և դէթ առ մոքայլն հիւանդութենէ ազատելու համար որոշած էր արուեստական ականները կարենան շինել տալ։

«Տիկնոջ բերանը լուրջ քննութիւնով մը անցնելէ վերջ տեսայ որ բերանին մէջ մնացած ակռաներուն մէկ քանին հիւանդ ու անբուժելի վիճակի մէջ կը գտնուին։ յանձնարարեցի իրեն անմեղ հանել սայ, որպէս զի շնուելի արուեստական ակռաները կարենան իրենց գոհացուցիչ արդիւնքը ունենալ։

«Հիւանդս համակերպեցաւ, և նոյն միջոցին վերին ծնօտին ձախակողմեան գտնուող ամէնէն հիւանդ ակռան հանելէ՝ որուն արմատները բնական վիճակին կորուսած և ուռած (éxostose) ըլլալով իրենց շուրջը բորբոքումներ առաջ բերած էին. անմիջապէս հակառակ թէ խեղճ կնոջ ջղացաւութեան և խուլութեան ենթակայ ըլլալուն մասնաւորապէս այս անպիտան ակռան եղած էր. ուստի զինքը վստահացուցի ըսելով որ խուլ ակռնջը անպատճառ պիտի լսի և ջղացաւն ալ այլ եւս պիտի չկրկնուի ինչ որ չուշացաւ և հետեւեալ օրը երբ հիւանդը վերստին տեսայ՝ ձախակողմեան խուլ ակռնջը միւսին պէս կ'լսէր և ջղացաւն ալ բոլորովին անհետացած էր։»

Այս պատմութենէն կրնանք հետեւցընել թէ ինչ խնամք և հոգածութիւն կը պարտնք մեր բերանին ու ակռաներուն համար՝ որոնք մեծ դեր կը կատարեն մեր առողջութեան վրայ և մեծամեծ վտանգներ կրնան առաջ բերել եթէ խոտորուին, պարտականութիւն մը որ ԱՆՀԱԺԵՇՏ անողջապահական տեսակէտով և սակայն ցաւալի որ մեզմէ շատեր անկարեւոր և կատարելապէս երկրորդական գործ մը կը նկատեն զայն և միայն այն ատեն կը յիշեն զանցառութիւնին երբ որ ցաւ ստիպէ։

Կը խրատեմ ազնիւ ընթերցողներս որ առողջ բերան և ակռաներ ունենալու համար խստիւ զգուշանան բերնի ազատութենէն՝ որ դիւրաւոր պատճառ է ակռաներու փտելուն և լինտելուն պէս պէս հիւանդութեանց. բերնի մաքրութիւնը մեծ զոհողութիւն չի պահանջեր՝ այնպէս որ յետին աղքատն իսկ կրնայ սրբիլ և ընել։

Ամէն ոք մասնաւորապէս իրեն համար ակռայի կակուղ խոզանակ մը պէտք է ունենայ և ամէն ճաշէ վերջ պարզ ջրով և նոյն խոզանակով ակռաները ազէկ մը շփելով լուայ։

Բերանը մաքուր պահելու եղանակ թէեւ ինքնին շատ պարզ կ'երեւի՝ բայց ասով միայն կրնանք մաքառիլ հաղարաւոր չարաճճի միքրոպներուն դէմ որոնք մեր լինտերուն և ակռաներուն կը սպառնան, ինչպէս որ տօքթէօր Ռիչարտ Կասսի ըսած է. «Ատամնաբոյժին աւելի կարող է»։

Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Ատամնաբոյժ

Բերա

«Էլիքսը քակենք. այսպէս կտորները վեր տալէ ետք մենք ալ կ'ելլանք կը լմնայ. բայց շատ ժամանակ պիտի կորսնցնենք։

Ձարտարագէտին այս խօսքերը կրկին մելամաղութիւն տեղեցին կարաւանին. ամէն մարդ սկսաւ ալ աւելի յարգել միլիոնատէրը ու պատկառիլ անկէ, որ ամէն դժուարութեան յաղթելու եղանակը գիտէր։ Եւ սակայն այսչափ յոգնութիւններն ու չարքաշութիւնները սկսած էին այլ եւս զզուանք պատճառել ամէնուն ալ. ո՞ւրեմն աշխատութեան կը կարօտէր Հէլիքսի իւրաքանչիւր մասերը մէկիկ մէկիկ քակելն ու զանոնք կրկին իրարու միացնելը. ինչ որ ալ ըլլար սակայն, համակերպելէ ուրիշ միջոց չկար։

Ուսան առանց ժամանակ կորսնցնելու գործի սկսան մեծ վութաջանութեամբ։

Բոլ Մարկիզիա գիտնալով որ Մաքս Բանֆէլթի խօսքերը հրաշալի ազդեցութիւն ունին անոր ընկերակիցներուն վրայ, զայն գործաւորապետ կարգեց և երկուսարդ ծրանասրիին քաջալերանք մը ըլլալու համար։

—Բնաւ հոգ մի՛ ըներ, Մաքս ըսաւ։ Եթէ ճամբան արժէքաւոր գոնարեղէններու հանդիպինք, ես Հէլիքսը կը կեցնեմ և քեզի համար անոնցմէ մեծ բաժին մը կը պահեմ. տեսնամ քեզ, գործը առաջ վարելու նայէ։

—Դիտէք որ ես պարտականութեանս մէջ չեմ թերանար, ըսաւ, Մաքս, և պիտի տեսնէք որ ասոր օրուան գործը հինգ օրուան մէջ պիտի լմնցնեմ։

Զուարճախօս երիտասարդը ետքը ընկերակիցներուն դառնալով,

—Զեզ տեսնեմ, ընկերներ, ըսաւ, քառասուն տարին անգամ մը գործաւորապետ եղայ, դիս ամօթապարտ մի՛ ձգէք։ Ասոր փոխարէն ես ալ կը խոստանամ ուղեւորութեան ամբողջ շրջանին մէջ ձեզ զբօսցնել. անանկ տարօրինակ պատմութիւններ պիտի ընեմ որ խնդալէն մարիք։

Մաքս Բանֆէլթը այնչափ սիրուած էր ուղեւորներէն որ խոնարհն ու սեղանապարդարը և հիւանդութենէ հաղիւ ապաքինած Հանրի Մօռնէօ անդամ սկսան մասնակցիլ աշխատութիւններուն. ասանցմէ դատ Սըր Սէմպրն ժէուլէթ, Բոլ Մարկիզիա, ասօքթ. Հասան և նաւապետ Շէֆիլտ ալ իրենց ուսանելիքը լաւութեանց մէջինը ընտրելու։

Դասերուն մէջ փիւնիկ մը չէր, և երբեմն ա՛նպէս կ'ըլլար որ մինչեւ իսկ իր ուսուցիչը՝ Դուրեան Սրբազան կը վհատէր անոր մասին, և տարակոյս չբերայ որ եթէ Աղաւնունի վարդապետը Դուրեանի պէս ուսուցիչ մը չունենար որ մէջը զինքը և քաջալերէր, Եգիպտոսի Հայերը այսօր այս անուանի վարդապետ մը պիտի չանանէին իրենց առաջնորդական ընտրելիներուն ցանկին մէջ։ Դասի ժամանակ բաւական խոյսը կաՁեր կ'ընէր, ծիծաղ առթելու չափ, բայց աշխատասիրութիւնը հետզհետէ յաղթող հանդիսացուց զինքը, և նոյն իսկ բնական բթամտութիւնը տեղի տուաւ այսօրուան ուշիմ, գործունեայ մարդուն, որ Եգիպտոսի Նորընծայ Առաջնորդն է։ Միամտութիւններ ալ ունէր, որոնց մնացորդը չենք կարծեր թէ այսօր բոլորովին անհետացած ըլլայ, միամտութիւններ սակայն՝ որոնք անմեղ են ու անվնաս, և ներելի։

Հազար ներողութիւն պիտի խնդրեմ մեր համակրելի և պատուական եկեղեցականէն, երբ կը համարձակիմ հոս անդաղմանապատութիւն մը ընել, որ սակայն չի վնասեր բնաւ իր արդի դէրքին, զոր ահա կ'երթայ վայելել Բուրգերու երկրին մէջ։

Դուրեան Սրբազան երբեմն ի վնաս իր աշակերտներուն սիրուն կատակներ ունէր, որոնք մինչեւ մէկ աստիճան գաղտնի՛ն են այն անաստան ազդեցութեան ու պատիառանքին զորս կը ներգործէ Ն. Սրբազնութիւն իր աշակերտներուն և շուրջը դանուողներուն վրայ։ Իրմէրցիք ալ անչուշտ մինչեւ հիմա համը առած պէտք է ըլլան անոր արամիա ակնարկութիւններուն և թեթեւ, մեղմ խայթուածքին, որ չի ցաւցներ։

Մեր Աղաւնունի Հայր Սուրբը, — աշխարհական անուամբ Գրիգոր — թուքերէնը իրեն մասնագիտ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՐՈՒՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՐԱՆՍԱՅԻ ԱՌԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Պատուն Սուլթանյան, Ճաբոնի ներքին գործոց նախարար նախագահ և Իշխանութիւնի փոխան, որուն ներքոյանն ուղեւորութիւնը այս միջոցիս արդ օգտակարութիւն մը ըլլալ չի թողուր, Թոկիո մէջ կը պատասխանէ Ֆրանսական կառավարութեան առարկութիւններուն ի մասին չէզոքութեան։ Խօսելով Ֆրանսայի ա՛ն յայտարարութեան վրայ թէ ռուսական ուսանողները ոչնչով չէ ընդունած սանական նաւանոգիստներուն մէջ, որոնցի պետական մարդիկ կը կրկնէ ամէն առաջ լսածը թէ ռուսական ուսանողները ոչնչով ասած է Ֆրանսական ֆարերուն մէջ։ Այնի Մարի ոչ ինչ, Տարարի մօտ, և Նոսի Պէի ոչ ինչ։ Գնահատելով ա՛ն խնդիրը թէ ռուսական մարդասերները գործած են սանական ջուրերը ռազմական պատերազմներու համար, Պատուն Սուլթանցու կը յայտարարէ թէ ռուսական ուսանողները Բօսֆորի ծովակալութեան տակ համաձայնեցան Գալատայի նաւահանգիստին մէջ։ Թէեւ ասոնք ոչ մէկ ինչ ունին ընելիք Նոսի Պէի հետ, ասոնք ոչ ինչ ունին ընելիք Նոսի Պէի հետ։ Ինչպէս որ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը երէկ ընկերակցութեամբ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեանի, Բ. Դուրը երթալով, այցելեց Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիա փաշայի, Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Սայիտ փաշայի և Սպարապետ Բարձր. Ռիզա փաշայի։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հօր կողմէ երէկ Տ. Մեսրոպ արք. Սուքիասեան, ընկերակցութեամբ Արիս էֆ. Ֆէսճեանի, Ֆէյնէրի Ցունայ Պատրիարքանը երթալով, ցաւակցութիւն յայտնեց Ն. Թաղուհի Խորհրդոյ նախագահ Սրբազնութեան եղբօրը՝ Մ. Եարկի Տէվէճիի մահուան առթիւ։

ՌՈՏՈՍԹՈՅԻ նշէուն մը, առջի օր Պատրիարքարան գալով, ընդունեց հայ եկեղեցին՝ ամուսնանալու համար հայ երիտասարդի մը հետ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Պատր. փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազանի ուղղած գրով մը յայտնած է թէ փոխանորդարանին մէջ ամուսնութեանց քարտուղարութեան պաշտօնը վարող Տ. Հմայեակ քահանայ Էքսէրճեան, իր զբաղմանց առատութեան պատճառաւ չկրնալով իր պաշտօնին գլուխ գրաւել միշտ, հարկ դատած է վինձակել այդ պաշտօնէն, և անոր տեղ նոյն պաշտօնին կոչել Մայր-եկեղեցւոյ քահանաներէն Տ. Տրդատ քահանայ Պոյաճեանը, և ըստ այմ յանձնարարուած է պէտք եղածը ընել։

ՄԱՅՐ-ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Թաղ. Խորհուրդը իր պաշտօնավարութեան քառամեայ պայմանաժամը լրացուցած ըլլալով՝ խմբովին իր հրաժարականը մատուցած է Ս. Պատրիարք Հօր, ներկայացնելով Պատրիարքարանի իր ամբողջ հաշիւները՝ բացատրական տեղեկագրով մը։ Ս. Պատրիարք Հայրը հրամայած է նոյն Թաղ. Խորհուրդին որպէս զի քիչ մը եւս շարունակէ իր պաշտօնը, Աստուածածնայ տօնէն վերջ նորոգ ընտրութիւն կատարելու համար։ Իսկ խորհրդոյ կողմէ մատուցուած մատակարարական հաշիւները յանձնուեցան Տնտես. Խորհրդոյ քննութեանը։

ՀԱՅ - ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ Կ. Պատրիարք Տ. Պօղոս Սապպաղեան, մօտերս Հռոմ պիտի երթայ Պիոս Պապէն ընդունելու համար Պալլիոմը։

ԿԲՕՆ. ԺՈՂՈՎՈՅ որոշմամբ, Պատրիարքարանէ գրուեցաւ Գոնիայի առաջնորդական տեղապահ Տ. Յովհաննէս քհ. Գուլումեանի, որպէս զի տիրացու Մարտիրոս Բէշիկեանը Կեսարիոյ Առաջնորդին ղրկէ քահանայ ձեռնադրուելու համար։ Միւս կողմէ յանձնարարուեցաւ նաեւ Տ. Տրդատ եպս. որպէս զի ձեռնադրէ յիշեալ ընծայուն։

ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ներկայ տարեշրջանին առթիւ հարցարաններ ղրկեց մայրաքաղաքիս ազգ. վարժարաններուն, ըստ այնմ աշակերտները տարեկան քննութեան պատրաստելու համար։

ՏԻԳՐԻՏԷՐԻՆ ԿԸ ԳՐԵՆ ՄԵՋ. — Նանգրիտ դատարանի պատժական ատեանին անդամներուն երդմամբ պաշտօնավարութիւնը աւարտած ըլլալով, նոր ընտրութիւն կատարուեցաւ, և քուէից մեծամասնութեամբ մերթնոց կողմէ ընտրուեցան Սահակեան էֆ. Զրաճեան վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին մէջ, և Աղեքսանդր էֆ. Ճէնէզեան՝ նախաղահ ատենի նոյն մասին մէջ։ Շնորհաւորութեան արժանի են յիշեալները իրենց յաջողութեան համար։

— Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ բակին մէջ նորաշէն վարժարանի հիմնարկէքը հաւիւ կատարուած, Հայոց և Բաղդէացւոց միջեւ չմնութեան մասին ծագած անհամաձայնութեան մը պատճառաւ ընդհատուած էր։ Թէեւ Հայոց դիմումին վրայ՝ բարեխնամ կառավարութեան կողմէ վերակացուն արտօնուած է, սակայն ցաւալի է ըսել թէ, կրկին մէկ կողմ թողուած է, չենք գիտեր թէ նեմեսական պատճառներով։

— Բաղաքիս վաճառականներէն և Դատաստանական Խորհրդոյ առնապետ Կիրակոս էֆ. Ծարբշեան, իր մահկանացուն կնքեց 55 տարեկան։ Թաղման հանդէսը յաջորդ օրը կատարուեցաւ։ Հանգուցեալը ինքնաշխատութեամբ մանուսայագործութենէ վաճառականութեան նախանձելի վիճակին հասած էր, և իր ազնիւ նկարագիրով մեծ համակրանք չհասած էր։ Հանգուցեալը եղբայրն էր տեղւոյս Բաղաք. Ժողովոյ ատենապետ Թադէոս էֆ.ի և Հալէպի վաճառականներէն Ազնաւոր էֆ.ի։

ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՐԴՈՅ Ատենապետ Տօքթ. Տիգրան պէյ Սէֆմեան երեքշաբթի օր այցելեց Պալաթի Խորէնեան երկսեռ վարժարանը, ուր երեք ժամէ աւելի կենալով մանրամասն կերպով աչքէ անցուց բոլոր դասարանները, մեծապէս գոհ մնալով ուսանողաց տուած յաջող և հաճարձակ պատասխաններէն։ Սէֆմեան պէյ մասնաւոր կերպով գնահատեց վարժարանին մէջ պիրոյ մաքրութիւնն ու կարգապահութիւնը։ Սէֆմեան պէյ այցելեց ապա Սալմաթօմրուքի դպրոցը։

ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՅԻ բանջարանոց պարտէզին նախախնամիչէն մէկ մէկ կողով բակլա զրկուած էր ծանօթ անձնաւորութիւններու։ Ս. Պատրիարքը ընդունելով այս օգտակար ձեռնարկին արդիւնքը, հետեւեալ այցարքորը գրած է Ժրաջան Մամախումբին.—

«Օրհնելով զարգացումներուն սարսոյս և ջանս գիւղատնտեսական Մամախումբին Ազգ. Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի։»

Խմբագրութիւնս ալ շնորհակալութեամբ ստացաւ նոյն նախախնամիչէն, որ համեղութեան կողմէ առաջին տեղը կը գրաւէ, ինչպէս Հիւանդանոցի կանկառը։ Յաջողութիւն կը մաղթենք Պատ. Մամախումբին անձնուէր ջանքերուն։

ՏՕՔԹ. ՄՈՍԿՕՖԵԱՆ Էֆ. որ բաւական ժամանակէ ի վեր Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուէր, առջի առտու մեռաւ ուղեղային սաստկացման մը հետեւանքով։ Հանգուցեալը 45 տարեկան հասակին մէջ կը գտնուէր և բժշկական ուսումը Բարիզի մէջ կատարելագործած էր։

ՄԱՐԳԱՐ Էֆ. ԳՈՒԼԱԲԸԶԵԱՆ, որ քաղաքանօթ դէմք մը էր սեղանաւորական հրապարակին վրայ, առջի գիշեր իր մահկանացուն կնքեց Սկիւտարի մէջ։ Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ և մարմինը ամփոփուեցաւ Սկիւտարի Ազգ. գերեզմանատունը։

Հանգուցեալը փայտուն օրեր անցուցած էր իբրեւ սեղանաւոր, և գործոն մասնակցութիւններ ունեցած էր կրթական և եկեղեցական խնդիրներու, նեղ պարագաներու մէջ երբեմն ապտակով խօսք հասկցնել ուզելով ընդդիմախօսներուն։ Անակնկալ դժբաղդութեամբ մը թէեւ կորսնցուցած էր նախկին դիրքը, սակայն իր հեղահամբոյր ընաւորութեան ու օր տեսած մարդու առաւելութիւններուն համար մինչեւ վերջին օրը յարգանք կը վայելէր բոլոր ծանօթներէն։

Սակարանի գործերուն մասին անվիճելի հեռատեսութիւն ունէր և միշտ կրնար կանխատեսել թուղթերուն ապագան։ Անգլիացիներ պատերազմին ժամանակ երբ Թրանսվալի թուղթերը սակաւի կերպով իսկած էին, ինքը բոլոր բարեկամներուն կը յանձնարարէր ամէն բան ծախել ու այդ թուղթերէն միայն գնել։ Գուլաբզրի կոնխատեսութիւնը ստուգուեցաւ հուսկ յետոյ և 50 ֆր.ի իսկած Թրանսվալեանները մինչեւ 150 ֆր.ի բարձրացան։ Այսպէս էր նաեւ հմտութիւնը ուրիշ թուղթերու մասին։ Հաճելի տեսակցութիւն մը ունէր հանգուցեալը որ կեանքի ամէն երեւոյթներ տեսած կինդանի գիրք մը էր։

Մեր ցաւակցութիւնները ընտանեկան պարագաներուն։

ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Մէօֆիլատարի շրջակայքն ճամբուն վրայ, գեղատեսիլ և նոր տուն մը՝ մաքուր երեւոյթով, որուն վարժարան մը ըլլալը անտարակոյս է գուշակել՝ առանց վրայի նշանատախտակին։ Պարտէզին դուռնէն մտնելով՝ սանդուղէ մը անցնելէ վերջ՝ ընդարձակ սրահ մը կը մտնենք։ Բազրիքները զարդարուած են գոյնզգոյն անուշահոտ ծաղիկներով և կանանչներով։ Կը հասնինք երրորդ սանդուղի մը որուն երկու կողմը գրաւուած վերնայարկի զոյգ սանդուղներուն վրայ կանգնած են աշակերտուհիք իրենց գարնանային զարդարանքով և հրեշտակային դէմքերով։ Վարդեան մը կը կենամ հոն հիանալու համար այս տեսարանին վրայ։ Հիւրասիրար օրիորդներ կ'առաջնորդեն զիս, առաջինէն աւելի ընդարձակ սրահ մը ուր տեղի պիտի ունենար հանդէսը, պատերէն կախուած ընտրեալ պատկերներու և աչխարհագոյց տախտակներու վրայ ծաղկեպսակներ կային։ Ժամը 7ին՝ զանգակի մը հնչուն ձայնին կը հետեւի աշակերտուհիներու խանդաւառ ծափահարութիւնը։ Նախ Հոմոտիպէ քայլերգը կ'ունկնդրուի յանկարծ։ Փոքրիկ աշակերտուհի մը բարի եկայք կը մաղթէ ներկաներուն։ Յետոյ կը կարդացուին հայերէն, տաճկերէն, ֆրանսերէն և անգլիերէն ուղերձներ, արտասանութիւններ, տրամախօսութիւններ, ամէնն ալ իրարմէ գերազանց թէ՛ նիւթի տեսակէտով և թէ աշակերտուհիներուն բարձրաձայն, յստակ, հասկնալի և ազատ արտասանութիւնով։ Երգ դաշնակ և պար իրենց յարմար տեղը ունէին ու ճաշակով կարգաւորուած էին սոյն հաղուագիւտ ծրագրին մէջ։ Մասնաւոր ուշադրութեան արժանի էր փոքրիկ աղջիկներու դաշնակահարութեան մէջ ցոյց տուած յաջողակութիւնը, նաեւ ընդհանուր աշակերտուհեաց ազատ, այլ շնորհալի և պարկեշտ շարժուձեւերը։

Հանդէսին նախագահ Վեհապետեան Սրբազանի յորդորականը և օրհնութիւնը կը ծանուցանեն մեզ վերջը այս գրեթէ չորս ժամուան քաղցր վայելումին։ Հանդիսականք կը մեկնին գոհ և հպարտ իրենց շնորհակալութիւնը յայտնելով Փալագաշեան վարիչներուն։

Շնորհակալութիւններս նախ այն պատուարժան ծնողաց որոնք իրենց զաւակաց կրթութեան և դաստիարակութեան հոգն յանձնած են սոյն վարժարանին. արդարեւ ամէնէն անտարբեր սիրտն ու անուշադիր աչքն իսկ ակներեւ պիտի նշմարէր հոն աշակերտուհիներուն վայելած ընտանեկան սիրալեղ խնամատարութիւնն և անչափ խնդիր հոգածութիւնն ու խնամքը։ Շնորհակալութիւններս վարժարանի վարչութեան՝ իրեն անձնուրաց աշխատութիւններուն համար։

Մաղթենք որ մեր մէջ բազմանան կրթական նմանօրինակ հաստատութիւնները, վասնզի ասոնք միայն պիտի կարողանան օգտակ մեր աղջիկները ազնիւ ու հաճելատ նկարագրով։

Զինայենք ամէն կարելի քաջալերութիւն մեր կրթական աշխատաւորներուն, որոնցմէ միայն կարելի է յուսալ մեր աղջկանց բարւոք և օգտակար դաստիարակութիւն։

Գաստրգիւղ ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ

ՅՈՒՌԱՍՋԻԿԱՑ կիրակի, 8 Մայիս, ըստ փափաքանաց Եէկէնեան ընտանեաց, Ս. Պատարագ և Պաշտօն կատարեալ հրաւիրուած է Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան, Թաղիս Ս. Յովհ. Առաքելական եկեղեցւոյն մէջ, ի հանգիստ իբրեանց բարեյիշատակ հանգուցեալ հօր մէջ. Պօղոս աղա Եէկէնեանի և յաւէտ ողբացեալ եղբօր Ազն. Ստեփան էֆ. Եէկէնեանի։

Զայս կը ծանուցանենք ի դիտութիւն բարեպաշտ Ժողովրդեան։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Կէսարիոյ Փաշայի
Ատենադպիր Ատենապետ
Ա. ՏԷՐ ՄԻՆԱՍԵԱՆ Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆԵԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հարիւրաբեմի ապրիլ 21 Էնկիւրի Պաղատասար աղա Թօմպուլեանի ընակարանին մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը իր դստեր օրիորդ Վարդանուշ Թօմպուլեանի, Տիար Աւետիս Բախուլեանի հետ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

18 Մայիս 1905

Ֆրանս. 3%	(3% Français	99 37
Ռէժի	(Tab. Turcs	390 —
Օսմ. Միացեալ	(R. Nv. Unif.)	88 67
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	134 75
Պանգ Օթթ.	(Banque Ott.	605 —
Թրանսվալ	(Transvaal)	94 —

ՐԷՍՄԻ

ՆԸՇԱՆ

Հրգիլ իւս Սրտէրի Ռամամիզ մեֆէթիշլէրինէն թապիզ սաատ. Հաֆըզ Նուրի պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ իքինճի ռիւթպէսէն Մէֆէլի նըշանը զիւանը իհսան պույրուլմուշ ալը։

ՆԵՐՔԻՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ Զարին ծննդեան տարեդարձին առթիւ գոհարանական արարողութիւններ կը կատարուին այսօր ռուս դեսպանատան մատրան մէջ, որմէ ետք դեսպան Մ. Զինովիէվ ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ։

ՍԵԼԱՆԻԿի կուսակալ Բէսիզ փաշա քննական պատճառով Քավալա գնաց։

ՍԻՒՐԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Կայս. Իրատէ մը վաւերացուց Բաղաք-Համա երկաթուղին մինչեւ Հալէպ երկարելու մասին մատուցած պայմանագիրը։

ՍՊԱՆԻՈՅ Ալֆոնսո թագաւորին ծննդեան և գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, առջի օր օտար դեսպաններ շնորհաւորական այցելութիւն տուին Սպանիական դեսպանատունը և իրենց այցաքարտը թողուցին։

ԻՊՐԱՀԻՄ ՓԱՇԱ, Վեհ. Սուլթանին Անձնական բժիշկը և Համիտիէ Մանկանց հիւանդանոցին բժշկապետը Դերմանիա գնաց։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԲԱՆԱԿԻՆ զօրավար Անատոլէէ քանի օրէ ի վեր Պոլիս կը գտնուի։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Մէճիտիէի մեծ պատուանշանը շնորհել զօրավարին։ Զօր. Անտրէէֆ առջի օր, ընկերակցութեամբ Կայս. Թիկնապահ Բէֆիք պէյի, Հէրէքէ երթալով այցելեց Սրբուհի դարձարանը։

ՎՃՌԱՐԵԿ առեւտրական ազերբայճանցիներու ճիւղին քարտուղար անուանուեցաւ նոյն ճիւղին Միւմէյիզներէն Թէվֆիզ պէյ։

ԱՒՍԵՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. տը Բալիէէ որ Պոլսէն մեկնած էր, առջի օր Վիեննա ժամանեց։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ կայաններ պիտի հաստատուին Պիթլիսի նահանգին այն գաւառակներուն մէջ ուր չկան։

ՏԻՏԻՄԷՍԻ ՊԵՂՈՒՄՆԵՐԸ.—Դերման դեսպան Պ. Մարշալ Լորէյ պահանջեալ վերջերս մինչեւ Իզմիր կատարած պտոյտին առթիւ ցանաք եկաւ Բավէլայի ծոցին մէջ, Թէրմիթայի մօտ, հին Տիտիմէս քաղաքին տեղը։ Թէրմիթայի մէջ դեսպանը ընդունուեցաւ Թաղապետութեան նախագահէն և Ցոյն երեւելիներէն։ Դեսպանը, դեսպանուհին և ուրիշներ անկէց գացին Տիտիմէսի տաճարին աւերակներուն վայրը, ուր կատարուելիք հնագիտական պեղումներուն բացումը կատարեց Պ. Մարշալ մուրճի երեք հարուած տալով հողին, աւանդական սովորութեան համաձայն։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքը երէկ նախագահեց Սինոդի նիստին և ծանոյց թէ աւարտած է նոր Կատեքիզմին տպագրութիւնը, որուն ծախքը նուիրած է նախկին Պատրիարք Կոստանդինոս։ Քառասունք կազմով հատ մը պիտի ընծայուի նուիրատուին։

ՄԷՐՍԻՆ-ԹԱՐՍՈՒՍ-ԱՏԱՆԱ. երկաթուղիի ընկերութեան տարեկան ժողովը տեղի ունեցաւ։ Անցեալ տարուան մէջ զուտ հասոյթ գոյացած է 25,408 անգլ. ոսկի։ 1000 ոսկի պիտի յատկացուի պահեստի գրամագլուխի և 3500 ոսկի ալ արժեթուղթերու գրավաճարին։

ՈՒԷՍԹԸՐՆ ապահովագր. ընկերութեան Թուրքիոյ մասնաճիւղին (Գալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Վոյվոտա խան թիւ 1) ամօրէնութիւնը ինձ յանձնուած է և սակէց ետք նոյն ընկերութեան անունով Թուրքիոյ մէջ ստորագրելու արտօնութիւնը միայն ինձ տրուած է։ Ասկէց առաջ Պոլսոյ կողմը հաստատուած մասնաճիւղը չնշուած է և կը ծանուցուի հանրութիւն, ընկերութեան գործերուն վարդապետութեան համար գրել իմ հասցէս։—Ս. Ա. Լիր, անօրէն Ուէսթրն ապահովագր. ընկերութեան Թուրքիոյ մասնաճիւղին։

3—5

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՒՏՐ. ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. Պոլսեն Ապրիլ 20 թուով կը գրեն անգլ. թերթերու.— Յունական հունձքը այժմ Պոլսոյ շրջակայքը ալէկ է և եթէ գարնանային անձրեւները շարունակեն, հաւանաբար չատ աւելի ալէկ պիտի ըլլայ։ Թէպէտեր ալ ալէկ է, մինչեւ հիմա նպաստաւոր օդերուն պատճառաւ, և եթէ Մայիսի մէջ անձրեւները չարունակեն, կարելի է որ այս բերքը 200,000 պարկ ըլլայ։ Աֆիոնի աչնան ցանքերը ամենափափուկ ալէկ չեղան, իսկ գարնան ցանքերը 5000 կողովէն աւելի պիտի ըլլան, մինչ անցեալ տարի 11,000 կողով էին։

Յուրաքանչիւր պատճառաւ այծերուն խուզումը ուշ մնաց։ Թիֆթիկին այժմ անուանական գինն է 15 ղրշնա, բայց հրապարակը կայուն է և գործառնութիւն չկայ։ Թիֆթիկի պատրաստ մբերքը 10,000 հակ է։ Հնաբուծիւն գինն է 21 շիլին։ Տեւաբ Կիլբրիզ, Ուօլբրը և ընկ. Մէսաժբրիի հետ պայմանաւորուեցան այս տարւոյ հանքածուխը հայթայթելու համար նոյն շոգենաւային ընկերութեան։

Թրէեսքեեն Ապրիլ 28 թուով կը գրեն նոյնպես անգլ. թերթերու. — Առուտուրի ընդհանուր պայմանները առայժմ անգոհացուցիչ են այս հրապարակին վրայ։ Վաճառականները և նաւատէրները կը գանգատին ապստամբին քիչութենէն կամ բացակայութենէն։ Շաքարի վաճառումը սահմանափակ է։ 100 քիլօն կ'արժէ 35½—41 քուրուն, 2% գեղջ կանխիկի համար, ըստ տեսակի և անմիջապէս յանձնելի։ Անցեալ շաբթու ներքին գաւառներէն եղած ժամանումները 900 թօնս եղան մինչդեռ անցեալ տարի նոյն միջոցին 3400 թօնս եկած էին։ Խոհանի գործածութիւններն ալ սահմանափակ են, 50 քիլօն կ'արժէ 46—54 քուրուն, կանխիկի համար 4½% զեղչով։ Անցեալ շաբթու ժամանեցին 29,686 պարկ, որուն 22,000ը Պրազիլիայէն։ Ապրիլ 22ին աւարտող շաբթուն մէջ Աւստրիոյ Հունգարիոյ զանազան ջաղացքներէն Թրիէսթէ ժամանեցին 1040 թօնս ալիւր։ Ընտիր տեսակ ալիւրին գինն է 29—30 քուրուն. գինիները անկման հակմէտ են։ Սօսիէթա Անոնիմա Քօլօնիալ Թրիէսթի անունով նոր ընկերութիւն մը կազմուեցաւ 3 միլիոն քուրուն դրամագլուխով, որ պիտի կրնայ մինչեւ 5 միլիոնի բարձրանալ։ Այս առեւտր. ընկերութեան նպատակն է Աւստրիոյ արտածումներն ու ներածումները վարգանել Պլիմանիոյ հետ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏԷՄԻՐՃԻ ՄԵԾ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

(Մասնաւոր թղթակցութիւն Մանզումէի)

ՏԷՄԻՐՃԻ (Բշ.), 2 Մայիս 905

Երէկի և այսօրուան երկրաշարժի բուռն և ալեւաւոր ցնցումները զրեթէ աւերակ մը դարձուցին այս դեղեցիկ քաղաքը։ Երէկուան (Կիրակի) մեծ և ահաւոր երկրաշարժը զգացուեցաւ առաւուան ժամը 6½ին (Ք. Ե.) արեւելքէն արեւմուտք որ տեւեց 8—10 երկվայրկեան։ Իսկ այս օրուան ալեւաւոր ցնցումը զգացուեցաւ կէս օրէն առաջ ժամը 10½ին, առաջինէն աւելի տեւողութեամբ, 14 երկվայրկեան։ Ցնցումի պահուն հիմնայատակ եղան այն ամէն հոյակապ և խարխուլ շէնքերը, որոնք մնասած և ճեղքուած էին ակէ առաջուան երկրաշարժներէն։ Ցնցումին միջոցին ստորերկայ որոտումներ և խուլ ձայներ կը լսուէին։ Շատ տեղ գետնին ճեղքուելով, երեք չորս մարդու բարձրութեամբ տաք ջուրիր պոռթկացին, ողողելով մօտակայ տեղերը։ Նոյնպէս այդ միջոցին կարգ մը հակայ ծառեր վար գլորելով իրենց տակ ծածկեցին տուներ և դռներ։ Այս կրկնակ երկրաշարժները հիմնայատակ ըրած են Տէմիրճիի և շրջակայից մէջ 1000է աւելի մեծ շէնքեր և մնասած խարխուլ հաստատութիւններ, խաներ, բաղնիքներ ներկայանալ եւս։ Նոյնպէս մեծ փլուզումներ տեղի ունեցած են մօտակայ 20է աւելի գիւղերու մէջ, որոնց անունները են, Բարապուրուն, Բարաճա Հիսար, Բաղլանէչ, Բոլդաճ, Նաղը Իսմաթ, Թէփէնման, Տանդըմէնթէր, Բիւնիկէր, Եավաշլար, Ուսմարլար, Կիւլրէ, Կիրիֆ, եւն.։ Այս գիւղերուն մասին թէեւ այնքան որոշ լուրեր չեն հասնիր, սակայն մեզ կը հաստատեն թէ անոնք ալ նոյնքան մեծ կորուստներ ունեցեր են։ Ամէն ինչ ամբողջ մեռեալ է։ Ամենուրեք ողբ մը կայ։ Ամենուրեք ոչ ոք կայ որ ողբալ չունենայ։ Ամենուրեք ոչ ոք կայ որ ողբալ չունենայ։ Ամենուրեք ոչ ոք կայ որ ողբալ չունենայ։

48

ԼԱՅՐԻ ՀՆԴԿՆԵՐԸ

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ

ԵՒ ՏՈՒԺՄՍԱՅԻՐ ՀԱՍԷՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՇԻՒՐԼԻՆ ՄԷՋ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԷՄԱՆ

ԿՈՒԱՐԱՆԻՆ

—Միրելի հարենակից, բան վերցէս, կը հանձնամ և կը պնդանամ մանա ձեր ցոյց տուած ընդունելութեանդ փափկութիւնը։ Սիրով կ'ուզեմ վճարել պատուս։ Բայց վերջին պայմանը չատ խիստ է։ Քան ալ մեծ ըլլայ այս միջոցս ընդունող վտանգը, առանց վանելու կ'ենթարկեմ անոր քան թէ հաւատքս մատնող ձեր հանդէպ ուցած երախտագիտութիւնս և կեղծել ստորութիւն մը որուն դէմ կ'ընդդիմի բովանդակ էութիւնս։ Երկուքս ֆրանսայի ենք, մեր երկրին հեռացած և իսկած այնպիսի անդ մը որ ամէն օր թշնամի է մեզի։ Հետևաբար եղբայր ենք և իրարու հանդիսդիպելէս ի վեր ի՛նչ որ ըրեր ենք համար, այս եղբայրակցութեան համար էր։ Հակառակը մի՛ ըսէր, ես թերևս ձենդ առնելի կը հանդիսանամ զձեզ, բայց ներեցէք ըսելու որ ձեր փափկանաութիւնը ձեր նպատակին կը չեղի։ Ո՛չ թէ ձեզի այլ ինձ համար է միայն որ կը վախնամ։ Ուստի չեմ կրնար ընդունիլ այս զոհաղութիւնը և անձնուրացութիւնը։ Երբեք չեմ կրնար պարտաւոր զգալու։ Ինծի համար նուիրական պարտականութիւն մըն է չմատնել ինչ որ կը պարտիմ ձեզ և ձեր երախտագիտական խոստմանդ գնահատանքս։

Այս խօսքերը արտասանուեցան այնքան անկեղծութեամբ և պարզութեամբ որ երիտասարդ Նեարիչը յուզուեցաւ և ձեռքը երկնցուց ծերունիին, որուն տժգոյն և խիստ դէմքը, իր յաղթանակը տարարութեամբ ստէպ պատկանելի արտայայտութիւն մը ստացած էր։

—Շատ ապէկ, քանի որ այդպէս կ'ուզէք, բան ճարամ մը զոր ի զուր կը ջանար անասարեր ցուցնել։ Աւելի պնդելը անասարերութիւն մը պիտի ըլլար իմ կողմէս։ Արդարոյր ծաղրելուն պէս ճամբայ կ'երթանք, եթէ սակայն նոխտասարանս չսկսէք օր մը կամ երկու օր անցընել հոս հանգստանալու համար։

—Ասիրպարան գործեր ունիմ ուրանք անհրաժեշտ կ'ընեն ներկայութիւնս ի Թուքաման։ Եթէ ամանակ ալ չըլլար, այս գիշերուան միջադէպը բաւական էր մեկնումս փութացնելու։

—Ապահով եղէք որ այդ միջադէպը պիտի չկրկնուի։ Հիմակ այս դատաները աշխարհերու փոխուած են։ Ես ձենդ առնելի ապէկ կը ճանչնամ Հնդիկները, քանի որ չատ առնել է վիր կը բնակիմ հոս։ Բայց խոհեմութեամբ չպահեցար։ Ուստի նախնագիր է որ կարելի եղածին չափ չատ մեկնիս։ Տակաւին երեք ժամ կայ լուսնոտ, օդաստեղէք և ձեր հանդիսաը նոպեցէք։ Ես ձեզ կ'արթնցնեմ երբ մեկնումի ժամը գայ։ Գիշեր բարի։

Երկու մարդիկը նորէն իրարու ձեռք սեղմեցին։ Նեարիչը քաշուեցաւ և ծերունին մենակ մնաց։

—Մ'ուզք որ, բան սեղանին վրայ հանդստարէն տարածուելով, այնքան ձիրքերով օժտուած և այնքան բարի սիրտ ունեցող մարդ մը իր կեանքին արտաքին քանդիչ հոսերուն յանձնած է և լարչ առարկի մը չի հեռուիր։ Վատառեմ որ դիւնանդէսի խմորը կայ իր մէջ։

Այս խորհրդածութիւնները ընդհատեցին։

Իսկ երիտասարդը, որովհետև իր ցոյց տուած վատանութեան հակառակ ներքնապէս տարտամ մտահոգութիւն մը ունէր, փոխանակ իր անկեակը երթալ պառկելու, բնակարանին դրանը առջև նստաւ և ամէն բան կորցնելու ըլլալը հաստատելու համար չորս դին խուզարկու ակնարկ մը նետելէ ետքը, քանը տարաւ։

Հաւնա թէ երկնի լուսատուները կ'սկսէին ժգունիլ և հորիզոնը արևելեան գոյնիով կը ծիրանեներուէր, նեարիչը արթնցաւ և խլդոն մեկնումի պատրաստութիւններուն հսկեց։

Ծերունիին հետևորդները, որոնք իրենց պարտականութիւնը կը կատարէին, ամենայն հնութեամբ հնազանդեցան իր հրամաններուն, ջուրը խնայած իրենց փոքր բաղարվին մացած ձեւացնելով։ Երբ բեռները ջորիներուն վրայ դրուեցան, երիտասարդը արթնցուց իր հիրը և ճամբայ ելան։

Լիմի բնակարանէն մինչև Թուքաման բաւական հեռու էր։ Ճամբորդութիւնը հինգ օր տեւեց, որու միջոցին նշանակելի բան մը տեղի չունեցաւ։ Ամէն իրիկուն կը գիշերին մերթ կուսարանի մը լքուած բնակարանին մէջ և մերթ բաց դաշտին վրայ և առաւօտն ծագելէն քիչ մը առաջ ճամբայ կ'ելնէին։ Ծերունիին հետևորդները չնկրեցին այն կարծիքը զոր երիտասարդը կազմած էր անոնց մասին։ Օրիմնակի ընթացք մը ունեցան և ճամբորդութեան միջոցին նոքին բնատասնալա՛ և կ'ուզէ՛ ցոյց չտուին։

Վեցերորդ օրը, առաւաւտ ժամը ճին սանոնները, Սան Միքելի որ Թուքամանի ներքնակ ասանդին ու բարձր գանգատաստանները երևցան հորիզոնին վրայ։

Քաղաքին տեսքը հրապուրիչ էր և կարծես թէ նանոնիներու, թզենիներու և նարնջենիներու խարդի մը մէջէն դուրս ելոյացած էր։ Բիս Տօլչէի և Բիս Թուքամանի գեղատատուութիւնի վրայ չմնաց այս քաղաքը ուրիշ և լայն փողոցներ ունէր, տեղ տեղ գեղեցիկ հրապարակներով և հիանալի չէնքերով զարդարուած։ Թուքաման իր 12,000 բնակիչ ունի, նաև քալէժ մը ու բաւական հաչակաւոր հանգստարան մը։ Վաճառականութիւնն ալ չատ կարևոր է։

Մեր պատմութեան միջոցին, քաղքին այս կարևորութիւնը ա՛լ տեղի չունցած էր։ Քաղաքը իրարանցի փոսի մը միջոցա ամրացուած էր։ Ժամանակէ մը ի վեր տատարիթ չկատներ այս քաղաքը կ'երթայրն վերին Բերուի մէջ տեղի ունեցած գէպքերուն և ապահովի զօրքերուն մերձեցման պատճառաւ։

Այս պահապան ջոկատները բանակած էին քաղքին չուրջ, և տեղց բարձրանալ բնակութիւնը ամէնէն տարբերիկ երևոյթը կը ներկայացնէր մանաւանդ յայս Ելրոպացիի մը որ վարժուած է հին աշխարհի բանակները յատկանշող կարգապահութեան։ Այս բանակներուն մէջ ամէն բան խառն ի խառն և անկարգ էր։ Զինուորները գեղեցիկ նամակ փառած, կը խաղային, կը քնանային, կը ծխէին կամ կ'ուտէին, մինչ իրենց կիները, —վասն զի ապահովաբերիկան ամէն բանակի մէջ իւրաքանչիւր զինուոր իր կինը միասին կ'առնէ—, մինչ կիները, կ'ըսէէին, ձիերը չար խմելու կը տանէին, ճաշ կը պատրաստէին կամ զէնքերը կը մաքրէին այն կրաւորական հնազանդութեամբ որ յատուկ է Հընդկրէիներուն և որ կարելի է ասել ամանի կը հանդիսանայ այս տարաբախտ էակները։

Ճամբարդները, քաղաք մտնելու համար սպասած ըլլալով այս բանակներուն մէջէն անցնիլ, երկիւղով մը յառաջացան։ Սակայն, հակառակ ամէն նախատեսութեան, ո՛ և է նախատինք չիրեցին և Թուքաման մտան առանց արգելքի։

(Շարունակելի)

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԷ ՊԼՈՒԼԷՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՆԱՆՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՀԱՎԱՌՐ. ԳՈՐԾՈՒԱԾ ՄԻՆՉԵՒ 1903 — ԳԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1903

1,325,000,000 ՖՐԱՆՔ — 510,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ 26 ՍԻԳՈՏ. 18՝ՅԻ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ, ԵՒ ՈՒՐԱՆԱԿ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԿՀՈՂՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐԲԵՒ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԷ ՊԼՈՒԼԷՆ Ճամբայի Եւրոպոյ ամէնէն ոգոր Ընկերութիւն է

Անմրցելի ՓԱՐՈՒՑԱՆՆԵՐ՝ զուտակաց Ապագայի Ապահովագրութեանց

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇԱԴԵՆԱՒՐ ՍՐԿԱԲՈՒՂԻՐ, ԲՐԻՒՂԷՐ, ԲՐԱՄՎԱՅԻ ն. արկածներու դէմ, ոչխարներ ամէն իզոյէ և ամրողջ կեանքի տեւողութեամամակ, օրինակի համար շրջաթիական փոքր վճարումով մը, տարիքն Մէկ ԳԱՆԴԻՒ և վճարելի մինչև ՄԷԿ տարուան համար (որ կ'ունէ 52 ֆրանք) ապէսով ամրողջ կեանքն մէջ ապահովագրուած կ'ելլայ 10,000 ֆր. մահուան դեպքին 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային. օրական հինգ ֆրանք՝ մասնակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընդհանուր տեսչութիւն է՝ ՋՈՐ. ՀԱՅՍ. ՇԱՆՍՈՒ ի Գոլիս = ՊՈՒԼՏԻՆ ԼԻՈՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՏԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԳԱԼՕՅԵԱՆ

Գալա Գեղարդեղաց. թաղ թիւ 45 եւ 45 հին.

Տեսուչ՝ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ՔԱՋԱՆԵԱՆ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ անուամբ հրապարակ վրայ ծանօթ հանդերձեղինաց այս մեծատաան ընկերներէն Տեսր Արամակ Գասիոն ամ եւ ըլլալով, գործ ընդունելով մեծացած է Տեսրք Տիգրան Ամամատան եւ Ընկ.ի որ բան ապրանքներ պիտի չարունակէ գործել ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ անուամբ։ Օրինակ մեծատաան ոչ պարտաս կը գտնուի նոր ու գեղեցիկ մոդերք մը գարնան եւ ամառուան պանդուխ հագուստներու, որոնց և ապայոց։ Նաև վճառատաս յարդելի պեսերը կ'ստանձնեն ապատեալ ապպարանքով (Sur commande) տալ և այլ հանդերձներ, կարասի, ձեւի և կարուածքի ազնուութեամբ ամէնէն դժուարակաձներն ալ գոհ ձգելու պայմանաւ։ Այս առաջ նոր բերել տուած նորոյթի կերպասներու ճոխ տեսակներ։ Բաց ասի, վճառատուն պատրաստ է չարաթական համեստ վճառներով հագուստ պատրաստել ամէն ոք ծանօթ անձերուն՝ որոնք մէկ անամէն դնելու դիւրութիւնը չունին, այս առթիւ պէտք է յիշեցուցնել որ իրենց դերձակներու նման ապահովի դրութիւնը երբեք անպատաս ուղղ չը պիտի ըլլայ յարգելի յաճարդաց համար։

Սակարկութիւն չիկայ. գիները՝ ուր ՆԵԿՈՒ դահեկան։ Միակ կեդրոնատեղի՝

"ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ,,

25 Սուլթան Համամ, Հավուզլը Ճանի կիրը թիւ 25։

50—11

ՓԻՏՐՈՒԹԻ ՏԻՀՈՒՆԻԿ

(գարեան դարեան դարեան)

Այս նոր հրապարակութիւնը՝ Օսմանեան պետութեան բոլոր օրինաց, հրամանագրաց, հրամանագրաց, ինչ վերաբերեալ բարեփոխութեանց յատկանշեալ հատուածներ ու կոկիկ ամփոփեալ է, որով դիւրաւ կը գտնուին ամէն փնտռուած օրէնքներն ու հրամանները Տիւրքիոյ, Զէյլի-Տիւրքիոյ, Հրգայի Դանուբիոյ վերնագիրներով հրատարակուած օսմանեան օրինագրքի։

Անուրանալի է այս նոր հրատարակութեան պէտքը՝ դատաւորաց, ժողովրդական պաշտօնական չէջանակաց պետեր, դատական ու վարչական պաշտօնեից, փաստաբանաց, իրաւագիտաց և վարժարանի ուսուցչաց և ուսանողաց համար։ Անտարակոյս՝ օգտակար ամէն կարգի անձանց։

Հետեւաբար՝ ամենայն փութոտութեամբ ու հաճութեամբ կը յանձնարարուի։

Գրքակազմին գինը՝ 5, կազմելու՝ 7½ ղրշ. է։ Վաճառման կեդրոնը՝ Գոլիս, Գալաթա Ալի Ամատ, Քէչիչեան Կարապետ էֆէնտիի մասնը։ 7—10

ՊԱՆՔԱԼԵԹԻՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սգերլեմ

Դրամագլուխ	12,000,000
Տարեկան հասոյթ	3,986,000

Անգլ. ապահովագրական ընկերութիւն հրդեհի դէմ եւ կեանքի վրայ

Որ այժմ ձուլուած է ՌՕՅԶԼ ապահովագրական ընկերութեան հետ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւն ամէն տեսակ սեփականութիւններու վրայ, — քարաշէն և փայտաշէն կալուածներ, առեւտրական թատրեր, ապրանքներ, եւն. եւն.։

Լանքաշիրը միշտ նշանաւոր եղած է ամէն կարգաւոր արագ և արդար կերպով կայսդարձուելն համար։

Իր գրամագլուխն՝ 12,000,000 անգլ. ոսկի բարձր թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ'երաշխաւորէ ապահովագրեալներուն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԴ

ԼԻՎԼԲՈՒԼ, թիւ 1՝ ՆՈՐԹ ՃՈՆ ՍԴՐԻԴ ԼՈՆՏՈՆ, 28՝ ԼՕՄԲԱՐՏ ՍԴՐԻԴ

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊԱԼՍՈՅ

ՊՕՆՏ ՍԷԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆՆ.

Նո. 4 և 5 Բիւյիւք Թիւնէլ խան

Դեր.-Գործակալ Էֆիրճեի

ՄԱԳՍՈՒՏ Ց. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ 50—49

ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ՏԱՌԱՊՈՂՆԵՐՈՒՆ

Պնդութենէ տառապողներուն կը յանձնարարուի ամէն իրիկուան կեսակուրին մէջտեղը ԹՐԻՊԼԻՐԱՆ գործածել, անկէ սուրճի դգալ մը խառնելով ջուրի, գինիի կամ կաթի հետ, ինչ որ ամէնէն յարմար պնդութիւնն իսկ անմիջապէս կ'անհետացնէ առանց լուծմունքի ու խիթ պատճառելու։ և կը կանոնաւորէ կղկղանքին արտաղրութիւնը պէտք եղած քանակութեամբ։ ԹՐԻՊԼԻՐԱՆի բժշկարար արդիւնքը կը տեսնուի ամէն օր հետեւեալ առտուն, որուն կանոնաւորու երկարատեւ գործածութիւնը հիմնապէս կ'արգիլէ պնդութեան վերադարձը առանց ազիքները բարրոքելու և լուծողականներու նման ազիքները քերթելու։ Կը ծախսուի ամէն մեծ դեղատներու և մթերանոցներու մէջ։ ուշադրութիւն ընել պիտակներուն ստորագրուած հետեւեալ հասցէին. Maison L. Frere, 19, rne Jacob, Paris։ Մասնաւորապէս կը յանձնարարուի այն տիկիններուն որոնք չարունակ յուսահատօրէն կը մաքառին պնդութեան դէմ։ ԹՐԻՊԼԻՐԱՆի գործածութիւնը օրական հազիւ 20 փարա ծախս կը պահանջէ։ 18 10—18

ՏՈՔԹ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ

Տոքթ. Մ. Բարաղամեան, որ վերջերս Բուրիզ դացած էր վերադարձաւ։ Այս անգամ, արդէն իր մշակած ճիւղերուն ուսկցուցած է իրարու հետ սերտ առնչութիւն ունեցող մանկաբարձութեան, աղայոց հիւանդութեան և կնախտաբուժութեան ճիւղերը, եւ այս վերջինին մասը կազմող կանանց երեսի մազերը բուժելու դրութիւնը։ անգամ մըն ալ չի բուսնելու պայմանաւ։

Հասցէ. — Իսկիւտար, Սկիւտարի Օղլու փողոց թիւ 8։ 15—20

Ա՛ԽԹՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829 ՏԱ ԹԷԷՕԻՍ ԳԼԼԷՆՄԸՐԵ

Մերkեգի խարkսի — Քարիքգսի, Վանեցոյ մեյանվնեա 9 Նիւմերոյը

ադարեի խուսուսիէրինեն

ՀԱՐԻՒՐ ՏԵՒՊԼԻՆ

Ակէրմայէ վէ իսթիհսար 119,000,000 ֆր.
1903ին թահսիլաթը 25,000,000 »
Թէսիսի սրունան զիյան 284,000,000 »
Սիկորթայրէ էմիլաքին գէյմէթի 22 միլիառ։

1823 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻՒՐ ՏԵՒՊԼԻՆ

Ակէրմայէ վէ իսթիհսար 161,500,000 ֆր.
1903 բրիմ թահսիլաթը 12,000,000 »
Թէսիսէ օլունան զիյան 130,000,000 »
Սիկորթառաօլանիէօմիւր 278,000,000 »

ԳՈՒ ՇԵՐՔԻԹ կաեէշ միւասիրա չէրքիթ իլէ Թուրքիառա սիկուրթա պարա իսէր էՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տասիք միւխթէլիֆ ասէրլեթակ վէ իսուսսի էհվալն ֆիյաթարլա էօմիւր տիկորթա կասէր։

ՇԵՐՔԻԹԻՆ ՊԱՆԳԻԱՍԸ՝ «Օսմանլը Գանքասը» որ. Թիւրքիա վէ Մէմալիքէթ Շարգէյէ իլէն միւտիրիյէթը ումումիյէ = Սիրամսլուտա, Սուլթան Համամտանա, Քարիրքեր Օղլու Բասաժը

Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԻԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Զալաթասու ալրուռնա պիր Շէր սէսի օլուռգը կիպի՝ Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր Թարաֆինտա տահիմ խուսուսի ամանալարը վար որը։ 50—40

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայլը ուելցնել, գեղատեսիլ «ԷՖԷ» մը տալ մոմերու, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆի վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի ոճան գիներով։ Կը գտնուի նախ հոն հալսի կիւլանա, քողք, քողքի անուակ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փեսուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Չամիչեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։

ՍԵԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆ

Կ. Գալաս, Քամանքօ խանի տակ, թիւ 86 36—50

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ զուտ անգլ. պող պատէ չինուած ըլլալով, իրենց տակաւնութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել, Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղդրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

ՄԱՍՆԱՁԻՒԵՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Ընկերութեան ընդհանուր կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 34 կրկին՝ Սարգիս պէյ Տիզեանի տունը։

Կեդրոնին գլխաւորոյս համար վերի նշանին ապաստարանին ընելու է

ԲԵՐԱ (Շիտակ Ճամբայ, Պօյ-Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին
(Շիտակ Ճամբայ, Կալաթա Սերայի Լիսէէին դիմաց։
ՂԱԼԱԹԻԱ (Մինկէր խան Թիւնէլին ետեւ։
(Թրամուէյի կայարանին դիմաց։
ՊՈՒԼԻՍ (Սուլթան Համամ թիւ 2։
(Սուլթան Պայազիտ թրամուէյի կայարանին դէմ թիւ 36։
ՍԿԻՒՏԱՐ (Չարչի Պոյու թիւ 120։ 11—50

ՀԱՉԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՊԳԷՋԻ ԵՒ ԷՖԷՐԷՄԻ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Ե թագաւոր ներքուստ խայծաքի ջուրերուն ամէնէն նախամեծարը, այս խայծաքը, որ Առնասատանի Արուեստից Ցուցահանդէսէն արժանիքի արծաթ չքանչանի արժանացած է։ Անուշահամ է և բնաւ սատմոքսը չանգաղրեր։ Օսմանեան երեւելի բժիշկներու գնահատման արժանացած է, և մասնաւորապէս յանձնարարուած է հանպոցեալ Տոքթ. Ֆրասանեան էֆէնտիյէ։ Այս խայծաքը եթէ դեղի մը խմելիք ջուրին խառնուելով խմուի, ամէն կարգի ատարիքի, հիւանդութեանց դէմ կը պաշտպանէ մարդը։

Արագապէս կը բուժէ հազ, հարբուխ, կուրծքի իկուսածքներ, պոռնկիր դժուարաշնչութիւններ, թոքախտ ոգեղնաւորութիւնը, մորմի հի անդամութիւնները և ծննդական գործարաններու անհանգստութիւնը։

Կը ծախսուի Մայրաքաղաքիս ամէն մեծ դեղատներու և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ Կ. Գալաս համար գինն է 5 դահեկան։ 21—50

ԱԿԱՆՆԵՐ

ունի՞ք փտած, կոտրած, ցաւոց և ինարու հիանդութիւն, կատարեալ դարմանումի, և բնականին անիրի դեղեցկութիւնը արհեստական տեսանելու գեղեցկան, և յիսովին գործ ունալու համար, դիմեցէք ԱՏԱՄԱՆՏԻՍԻՑ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԻ

Կ. Գալաս Գաղէ Գարա, Գրն Գիր-Ջէ չիրեն ջէմաց, ժամը 4էն 11ի, և ամէն առաւօտ կանչուս, Սեպտեմբեր Իւսարիէ, իր քնակարանը։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ 50—15

ՏՔԹ. Կ. ՍՈՒԹԱՖԵԱՆ

Երկարաձգայ փորձառութիւնովը քաջածանօթ Տքթ. Կ. Մութաֆեան էֆ. իր բնակութիւնը Բերա Բաղկալթի ճանապարհ, Թրամուէյի գծին վրայ թիւ 67 տունը փոխադրած ըլլալ. Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր երեկոյ 4էն օր առնը մէջ։ Ան իր Պէյոսլու յանախորդներուն դիւրութիւն մը ընելու համար, կէս օրէն վերջը մինչև ի իկուն կը գտնուի Կէսարիկ Փաշա, Պայի Փաշա հոգուշի գլուխը, Կ-րապէտ էֆ. Պէրպէրեանի դեղարանը, ուր երկուշաբթի օրերը ձրիաբար կը խնամէ ազգաբնակները։ 20—2

ՊԵՕՅԻՒԻՐ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գ. ԼՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԼԻԵԱՆ

Իսքանպոլ, Սուլթան Համամընեա Թօփխանէ խանքն քէմիլ 2՝ գաքնեա

Էլպիսէ մաղազասը միայնակա հէման էն էսկի վէ էն գիւաղ քէսպի էմիրէթի թիմսիլ օլան վէ 1871 սէրէ. սինէ Թէէսիս օլունան Գ. ԼՐՄԷՆԵԱՆ պէսիք էլպիսէ սէրօղիմօսը, էսկի նամ ու իսնվանը վէ մէքեանքը սալա թէսպիլ իթիմէիքաէն մասա, սահիպ վէ միւեսսիսի պաս ալֆա պիր գաթ առնա ինգիլպաթ վէ թէքէմմիւլ պէգի զայրէթ իսէրէք, թօփխանա բանը, ուսմամ իքինձի գաթը քէնտուսինէ հասը վէ մաղազասը թէվէսիս էյլէմիշ տիր։

1. Օրատա մէվճուտ էլպիսէլերին ոճն մասա գուսմայ վէ պիլիմէլերին,

2. Գուսմայլարը մէթանէթի վէ զէրաֆէթին,

3. Ֆիյաթլարը զայէթ միւթէտիլ վէ էլվէրիշլի օլմասը։

Բէյիլան կէօրէն միւթէրէմ միւթէրիլերին մէգքիր մաղազայարմազ ատ այրըլմայանագլարընա գավիշէն էմինիզ։

Մէգքիր մաղազատա էօյլիս իւզէրինէ տէ էլպիսէ եատըլմագտա տիր։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ԲԱԶԱՐ կիրինլերի տէ ԱԶԸԳ ՏԸՐ 31 50

ՍՏՈՅԳ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆ, ՊՎ ՁՈՒՅԼԵՐ

Դեղագիրներու արագ պատրաստութիւն, ճշգրիտ գործադրութիւն, դեղերու թարմութիւն և գիներու չափաւորութիւն

ՄԷՋ ՄԸ ՓՈՐՁԵՑԷՔ

Պ. Տ. ԻՍՄԷՄԷՃԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Բերա, Գալաթասարայ, Զայլաթ էֆէնտի, թիւ 21 Գիբեբրայիճ սոպա

37—21

ՀԱՉԱԶՈՒՆ ԱԲԵԼՊԱՏԱՆ

ՏՕՔԹ. ԷՅՈԼՖ ՊԷՅԻՆ

ՄԻԻՃԷՐԲԼԻՂ ՐՕՄԱԹԻԶՄԱ ԵԱՓԷԼԱՐԸ

Բօսմաթիզմա, վիհ թայսար վէ սիրամթիք, պէլ ազրրը վէ կէվշէքլիկնէ վէ պիր սահա նէքս իթմէզ տէրէճէսի միւեսսէր օլան եազբարրն տէրսը Սկիւտարտա Ունճլար սոգաղրնա Մահօլաքի Զախարօրալը էֆէնտիներն էճզախանէսի օլուպ Թաշրատան վագոնպալանագ սըրարլաթ կիւնի կիւնինէ բօսթայա թէսլիմէն կէօնէլի։ Մէգքիր եազդրար պալլանա Պապը Սէրասքէրի եիվարլնատա Մէրճանեօղալնըտա 50 նումէրօր Գամիրճատա վէ էսկի Ալի Բաշատա Պոխոր Սապաթայ վէ Սէրասքիանէ Պաշնատա նէսի։ Էյվի վէ էյնէ քէօյիւնէ Գարեգին վէ Գէօրրի պաշնատա 29 նումէրօր Ճէմալէդին Սֆագաթ վէ Սուլթան Անդեանէ Պէյէթիէ պաղչէսի գարշուսնատա ժօրժ Սթէֆանօ էֆէնտիներին էճզախանէլէրիյլէ Սան-Ֆրանսա 48 նումէրօր Քէմալ պէյին վէ Պէյիքթաշատա Թոսմվայ մէվգիքը գարշուսնատա սարաֆ Ժանի էֆ նին սիրքեանլարնատա 5 զրուշ ֆիթրաս ֆիրուխթ օլունմագատա տրը։ Թօքատն ալանլարատա 100աէ 20 թէնզիլաթ օլունար։ 10—5

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԵԱԶՉԱՆԷՍԻ

Ս. Թան Համամ Գաթրջը օղլու խանքնատա 92 վէ 93 նումէրօրտա տարարա նագլ օլունմուշ տրը։

Մաամիլէհ 14 սէնէսէն պէրի չէհիմիլպտ իթպարի վէ քեալէթի իթմէքտէ վէ գայրէթ ու իսթիհսանէթիյլէ հէր թէսիսին հիսանը թէվէհհիհ վէ էնմիյէթինի գազանմըշ էյլապար նամուս վէ լիւազարատան վէ մէքթէպի Հուգագը Շահանէէն մէգան պիրինձի սրնդգ տասա վէ քիւլէրինէն մա՛սրաֆ պիր գամ տրը։ Թէնտրէրի հէր նէվ չէրի, հուդագ, ճէգա վէ թիճարէթ տամարը՝ ակէքսնտ բրը։ Տամարտը հագիլնատա մանաւոր գեղ։ Հասան էֆէնտիի մանաւորարար Ազարտու ծովն քերել ատա ընճիր սեւ խաւեարը, ճաբոնի վարդ թէյը և Ատարգարի բարմ կարապ սատմաքսը յարգդեսրուն ուշադրութեան կը յանձնէ։ Ագրանքի ճոխ մէնարք, տեսակի ազնուութիւն և գիներու յոյժ չափաւոր ըլլալը միակ փոքր մը բաւ է հաստատելու։ Գուսանէրէ յանձնարարութիւնը կ'ընդունուին և Թրթռկցութեանց կը պատասխանուի։ 9—10

Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ԳԻՏՆԱԼ.

ՏՐ. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

փոխադրուած է Բերա (Թաքսիմի մօտ), Թարլաճարի թիւ 9։ Հոն կ'ընդունի իր հիւանդները ամէն օր կէս օրէն վերջ։ 50—28

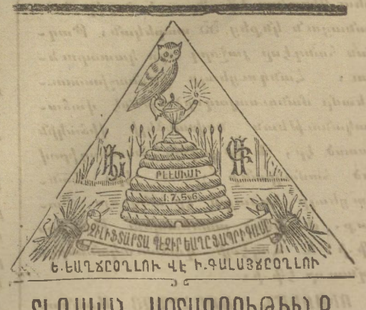

ՏԵՂԱԿԱՆ ՍՐՏԱՊՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԷԶԻՐ ԵԱՂԸ

Տեղական արտադրութիւն ըլլալով, անարատ և անխառնուրդ պէզիր եաղի կը ծախսի, Գոլիս, Ալչամ Համամ 69 թիւ Եաղը օղլու և Քալայնը օղլու խանութները. ինչպէս նաև Պէշիկթաշ, Թրամուէյի ճամբուն վրայ 78 թիւ եաղը օղլու և ընկ. խանութը։ Իւզերը կը պատրաստուին Մրլանտար Աղոի կեղրը մասնաւոր գործարանի մը մէջ։ Ոսկի մը պարգեւ պիտի տրուի անոր որ ապրալաձեցով այն իւղը՝ օտար նիւթեր գտնէ հոն, նոյն իսկ քիչ քանակութեամբ։ Նոյն տեղերը ծախսուած իւղը ուրիշ տեղ ծախսուածներէն թէ՛ ընտիր է և թէ ասան է։ Թէ՛ մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ վաճառումներ կը կատարէ։ Ուշադրութիւն ընելու է թիթեղեայ տուփերուն վրայ վերի անունները ձեռագիր ստորագրութեան։ 50—18

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆ